

Υγεία & Ασφάλεια στον Τομέα των Υπηρεσιών Υγείας

ΣΕΙΡΑ: ΤΕΚΜΗΡΙΩΣΗ ΥΑΕ 9

Σεπτέμβριος 2024

Το θεματικό βιβλιογραφικό δελτίο περιλαμβάνει μονογραφίες και άρθρα που αφορούν στην **Υγεία & Ασφάλεια στον Τομέα των Υπηρεσιών Υγείας** και αποτελούν μέρος της συλλογής της Βιβλιοθήκης του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε, καθώς και χρήσιμες διασυνδέσεις. Αρκετές αναφορές είναι σε ηλεκτρονική μορφή και μπορεί ο ενδιαφερόμενος να έχει άμεση πρόσβαση στο ντοκουμέντο.

Το δελτίο υπάρχει στον ιστότοπο του ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε <http://www.elinyae.gr/>

Συλλογή, επεξεργασία και επιμέλεια υλικού: Φανή Θωμαδάκη, Βιβλιοθηκονόμος

Περιεχόμενα

1. Βιβλιογραφία	
Α' Μέρος: Υγεία & Ασφάλεια στον Τομέα των Υπηρεσιών Υγείας: Γενικά	2-9
Β' Μέρος: Έκθεση και νόσηση Covid 19 στους επαγγελματίες υγείας.....	9-13
2. Χρήσιμες διασυνδέσεις.....	14

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

(Πρόσβαση 23/09/2024)

Α' Μέρος

Υγεία & Ασφάλεια στον Τομέα των Υπηρεσιών Υγείας: Γενικά

Accidents that occurred in three hospitals in one year/ C. Tellier, M. St.-Vincent, T. Petitjean-Roget, Safety Science, 1999, 31(3), 197-212

Anxiety, burnout and coping styles in general hospital staff exposed to workplace aggression: a cyclical model of burnout and vulnerability to aggression/ S. Winstanley, R. Whittington, Work & Stress, 2002, 16(4), 302-315

Are psychosocial factors associated with low-back pain among nursing personnel?/ J.P. Bonde, L.D. Jensen, H. Gonge, Work & Stress, 2002, 16(1), 79-87

Building for people in hospitals: workers and consumers/ R. Moran, R. Anderson, P. Paoli (eds.)- Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, c1990.- 236 p. ISBN 92-826-0232-X (118, 1297)

Can nurses be employed in 12-hour shift systems?/ T. Makowiec-Dabrowska, ...[et.al.], International Journal of Occupational Safety & Ergonomics, 2000, 6(3), 393-403

The correlation between symptoms, frequent use of dental polymers, and evaluation of health risk/ H. Shahnava, E.-Ch. Lonroth, International Journal of Occupational Safety & Ergonomics, 1998, 4(4), 411-421

Dental surgeons with natural allergy: a report of 20 cases/ E. A. Field, Occupational Medicine, 1999, 49(2), 103-107

Depression, Anxiety and Quality of Life in Staff of a Hospital in Athens: A Study in the Aftermath of the Debt Crisis Era/ D. Melemeni, ...[et.al.], Acta medica Lituanica, 2021, 28 (2), 230-239
<https://www.redalyc.org/journal/6940/694072824004/html/>

Dysthymic distress and hostile personality characteristics in greek student nurses: a comparative study/ Θ. Μπάζας, ...[κ.ά.], International Journal of Nursing Studies, 1985, 22(1), 15-20

(Ειδική συλλογή άρθρων 253)

The effectiveness of graded activity for low back pain in occupational healthcare/ I.A. Steenstra, ...[et.al.], Occupational & Environmental Medicine, 2006, 63(11), 718-725

Ergonomic risk factors associated with the practice of dental hygiene: a preliminary study/ S.W. Horstman, F.S. Horstman, B.C. Horstman, Professional Safety, 1997, 42(4), 49-53

Exposure to bloodborne pathogens in the hospital/ R.T. Dobos, Professional Safety, 2000, 45(2), 29-31

Handbook of modern hospital safety/ W. Charney.- Boca Raton: Lewis Publ., 1999.- 1049 P. ISBN 1-56670-256-9 (3672)

Health and hospital professions: workshop report/ J. Richards, Θ. Κουκουλάκη, TUTB Newsletter, 2001, (15-16), 53-55

Health and neuropsychological functioning of dentists exposed to mercury/ K.A. Ritchie, ...[et.al.], Occupational & Environmental Medicine, 2002, 59(5), 287-293

Health risks in dental laboratories: dental laboratories can be made safety by educating workers about the proper use of methyl methacrylate and vibratory tools. C.H. discusses the importance of providing a safe working environment for dental technicians/ C. Hodson, Occupational Health, 1996, 48(6), 200-201

Health surveillance for hospital employees exposed to respiratory sensitizers/ J. Smedley, D. Coggon, Occupational Medicine, 1996, 46(1), 33-36

Healthcare hazard control and safety management/ J.T. Tweedy.- 2nd ed.- Boca Raton: CRC, c2005.- xvii, 793 p. ISBN 1-57444-306-2 (6686)

Hepatitis B: are you protected? A recent study shows that a high percentage of nurses consider themselves protected against hepatitis B despite failure to complete and, in some cases, to start a vaccination programme/ L. Norris, J. Edgar, Occupational Health, 1996, 48(6), 210-211

Hospital laundry workers – an at – risk group for hepatitis A?/ A. Portelli, M. A. Borg, Occupational Medicine, 1999, 49(7), 448-450

How bad is violence in hospitals?: industry experts consider the extent of the problem and the worth of OSHA's draft guidelines/ K.A. Mainellis, Safety + Health, 1996, 153(1), 50-54

Impact of Job Satisfaction on Greek Nurses' Health-Related Quality of Life/ P. Ioannou, ...[et.al.], Safety & Health at Work, 2015, 6, 324-328
<https://core.ac.uk/download/pdf/82258536.pdf>

Insomnia and burnout in Greek Nurses/ S.A. Kousloglou, ...[et.al.], Hippokratia, 2014, 18(2), 150-155
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC4201402/pdf/hippokratia-18-150.pdf>

Investigating burnout/occupational stress in relation to emotional intelligence and coping strategies in Greek nurses/ A.S. Antoniou, P. Koronaiou, Dialogues in Clinical Neuroscience & Mental Health, 2018, 1(1), 38-51

<https://www.obrela-journal.gr/index.php/obrela/article/view/7/13>

Latex allergy: epidemiological study of 1351 hospital workers/ S. Siu, ...[et.al.], Occupational & Environmental Medicine, 1997, 54(5), 335-342

Latex glove allergy: the HIV threat has brought about a surge in the use of gloves by health care workers, but the increased use of disposable latex gloves has resulted in cheaper, yet inferior gloves with high levels of allergens/ P. Turner, Occupational health, 1997, 49(2), 57-60

Managers' perception of the role and continuing education needs of occupational health nurses/ A.L. Dorward.- Suffolk: HSE, 1993.- 52 p., ISBN 0-7176-0645-7 (651)

Management of poisoning: a handbook for health care workers/ J.A. Henry, H. M. Wiseman.- Geneva: WHO, UNEP, ILO, c1997.- xiv, 314 p., ISBN 92-4-154481-3 (3956)

Manual handling injuries in health care workers/ D. Gardner, N. Bewick, International Journal of Occupational Safety & Ergonomics, 2000, 6(2), 209-221

Mental health and coping strategies among nursing staff in public health services/ M. Kourakos, Progress in Health Sciences, 2017, 7(2), 7 σ.

Musculoskeletal symptoms among dentists in a dental school/ B. E. Moen, K. Bjorvatin, Occupational Medicine, 1996, 46(1), 65-68

Musculoskeletal symptoms and job strain among nursing personnel: a study over a three year period/ M. Josephson, ...[et.al.], Occupational & Environmental Medicine, 1997, 54(9), 681-685

Nursing staff under heavy stress: focus on Greece: A critical review/ A. Fountouki, O. Pediaditaki, D. Theofanidis, International Journal of Caring Sciences, 2011, 4(1), 10p.

https://www.internationaljournalofcaringsciences.org/docs/Vol4_Issue1_03_Fountouki.pdf

Occupational health - A manual for primary health care worker/ WHO, 2002

<https://www.who.int/publications/i/item/occupational-health---a-manual-for-primary-health-care-workers>

Occupational health and safety for nurses/ International Council of nurses, 2009, 5 p.

https://www.icn.ch/sites/default/files/2023-04/PS_C_Occupational_health_safety_0.pdf

Occupational health and safety risk in public hospitals/ Victorian Auditor-General's Report, 2013, 50 p. ISBN 978 1 922044 66 2

<https://www.audit.vic.gov.au/sites/default/files/20131128-OHS-in-Hospitals.pdf>

Occupational Health in the Healthcare Setting/ M.A. Gruden, B. Hagar, C. Pionk (eds.); Association of Occupational Health Professionals in Healthcare (AOHP).- 16th ed.- Warrendale: AOHP, 2019.- 262 p. ISBN 978-0-9820386-1-1

<https://www.aohp.org/aohp/Portals/0/Documents/2019AOHPGettingStartedManual.pdf>

The occupational health nurse in Ireland and Italy/ G. Pecchi, Occupational Health, 1997, 49(5), 196

Occupational health nurses: an OHR survey/ J. Ballard, Occupational Health Review, 1996, (59), 9-16

- The occupational safety and health in hospitals in the point of nurses/** A.N. Bahcecik, Collegium Antropologicum, 2009, 33, 4, 1205-1214
- Caring for those who care National Programmes for Occupational Health for Health Workers: Policy Brief/** WHO, ILO.- Geneva, 2020 ISBN (ILO) 978-92-2-033076-0 (web pdf)
<https://www.who.int/publications/i/item/9789240011588>
- Preliminary study of cytogenetic damage in personnel exposed to anesthetic gases/** R. Rozgai, V. Kasuba, A. Jazbec, Mutagenesis, 2001, 16(2), 139-143
- Radiation-induced chromosomal aberrations and haematological alterations in hospital workers/** R. Rozgaj, ...[et.al.], Occupational Medicine, 1999, 49(6), 353-360
- Radiation protection and quality assurance in dental radiology: the safe use of radiographs in dental practice/** P.F. Van der Stelt, J.L. Garsou.- Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1995.- 22 p. ISBN 92-827-4530-9 (2377)
- Reported needlestick and sharp injuries among health care workers in a greek general hospital/** S. Purnaras, ...[et.al.], Occupational Medicine, 1999, 49(7), 423-426
- Risks to health care workers in developing countries/** C. Sagoe-Moses, ...[et.al.], The New England Journal of Medicine, 2001, 345(7), 538-541
- Stress and psychiatric disorder in healthcare professionals and hospital staff/** A. Weinberg, The Lancet, 2000, 355 (9203), 533-537
- Survey of the use of personal protective equipment and prevalence of work related symptoms among dental staff/** S.P. Burge, ...[et.al.], Occupational & Environmental Medicine, 1997, 54(2), 125-134
- Train nurses to take time for back safety/** S. Turner, 1996, Safety + Health, 154(3), 64-69
- Violence in the nursing profession: occupational and lifestyle risk factors in Swedish nurses/** I.-L. Petterson, J.E. Arnetz, B.B. Arnetz, Work & Stress, 1996, 10(2), 119-127
- Workplace bullying and general health status among the nursing staff of Greek public hospitals/** Ch. Karatza, ...[et.al.], Annals of General Psychiatry, 2016, 15
- Work practice and some adverse health effects in nurses handling antineoplastic drugs/** S. Krstev, B. Perunicic, A. Vidakovic, La Medicina del Lavoro, 2003, 94(5), 432-439
- Work-related stress and musculoskeletal pain among female hospital staff/** S. Svebak, R.J. Mykletun, E. Bru, Work & Stress, 1996, 10(4), 309-321
- Working conditions in hospitals in the European Union/** R. Verschuren, S. Nossent, B. De Groot.- Luxembourg: Office for Official Publications of the European Communities, 1995.- xvi, 79 p. ISBN 92-827-5776-5 (1682, 2731, 2732)
- Working safely in health care: a quick reference/** D.L. Fell-Carlson.- Australia: Thomson, c2008.- vii, 208 p. ISBN 978-1-4180-0625-9 (6676)

Απολύμανση ενδοσκοπίων σε νοσοκομεία και επαγγελματικοί κίνδυνοι υγείας/ Θ. Μπάζας, Εφαρμοσμένη Κλινική Μικροβιολογία και Εργαστηριακή Διαγνωστική, 1989, 4(6), 251-258 (Ειδική συλλογή άρθρων 254)

Ασφάλεια & υγιεινή των εργαζομένων στις νοσηλευτικές μονάδες/ Ι. Ντζιαντζιάς.- Γενικό Νοσοκομείο Άμφισσας, 2017
https://www.gnamfissas.gr/files/Asfaleia%20kai%20Ygieini_Nosokomeiwn.pdf

Ο βιολογικός κίνδυνος στο νοσοκομειακό περιβάλλον/ Β. Δρακόπουλος.- Αθήνα : ΕΛΙΝΥΑΕ, c2007.- 31 σ. ISBN 978-960-7678-65-2 (7170, 7171, 7172, 7173)

Διαχείριση προβλημάτων υγείας νοσηλευτικού προσωπικού, προτάσεις από την διεθνή βιβλιογραφία/ Δ. Τσιμπούκη,
https://www.evaggelismos-hosp.gr/files/epistimoniki_enosi/19_02_20_5_TSIBOUKI_25ESSIE.pdf

Η διερεύνηση της ψυχικής ανθεκτικότητας με την εργασιακή ικανοποίηση του νοσηλευτικού προσωπικού. η περίπτωση του ΓΝ Κορίνθου/ Ε. Σταματοπούλου.- Κόρινθος: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, 2019.- 103 σ.

<https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/5593/%ce%a3%ce%a4%ce%91%ce%9c%ce%91%ce%a4%ce%9f%ce%a0%ce%9f%ce%a5%ce%9b%ce%9f%ce%a5%20%ce%95%ce%9b%ce%95%ce%a5%ce%98%ce%95%ce%a1%ce%99%ce%91%20%ce%94%ce%99%ce%a0%ce%9b%ce%a9%ce%9c%ce%91%ce%a4%ce%99%ce%9a%ce%97.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Διερεύνηση των χαρακτηριστικών του εργασιακού περιβάλλοντος Ψυχιατρικού Νοσοκομείου και συσχέτιση με την επαγγελματική ικανοποίηση του νοσηλευτικού προσωπικού (Η περίπτωση του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αθηνών ΔΑΦΝΙ)/ Γ. Γρηγορίου.- Αθήνα; ΕΑΠ. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης «Διοίκηση Μονάδων Υγείας», 2019.- 170 σ.

<https://apothesis.eap.gr/archive/item/91726>

Εκφάνσεις του εργασιακού άγχους στην ψυχική και την σωματική υγεία (έρευνα σε νοσηλευτικό προσωπικό)/ Ε. Μουστάκα, Ι. Ζάντζος, Θ.Κ. Κωνσταντινίδης.- Αλεξανδρούπολη: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης. Τμήμα Ιατρικής. ΠΜΣ Υγιεινή και Ασφάλεια της Εργασίας, 2010

<https://utopia.duth.gr/~tconstan/pr.diplMoustakaFIN.pdf>

Επαγγελματική έκθεση στους ιούς ηπατίτιδας Β-С και HIV/ Ν. Κομιτόπουλος, Νέα Υγεία, 2007, 55, 7

Επαγγελματική εξουθένωση και επιπτώσεις στη σωματική και ψυχική υγεία των νοσηλευτών στις δημόσιες δομές. Η περίπτωση του Π.Γ.Ν.Α./ Κ. Μπελγκίν.- Θεσσαλονίκη: ΑΠΘ. Σχολή Επιστημών Υγείας. Τμήμα Ιατρικής; ΔΠΘ. Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας, 2022, 76 σ.

(Διπλωματική Εργασία)

<https://ikee.lib.auth.gr/record/343640/files/GRI-2022-37508.pdf>

Επαγγελματική εξουθένωση και οργανωσιακή σιωπή: η σχέση τους με τη σωματική και ψυχική υγεία στο νοσηλευτικό προσωπικό/ Β. Σαμαρά.- Θεσσαλονίκη: Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών. Τμήμα Εκπαιδευτικής & Κοινωνικής Πολιτικής

<https://dspace.lib.uom.gr/bitstream/2159/24196/1/SamaraVasilikiMsc2020.pdf>

Επαγγελματική εξουθένωση στο νοσηλευτικό προσωπικό/ Κ. Παπακωνσταντίνου, Μ. Παναγοπούλου, Κ. Φλουρέντζος.- Πάτρα: ΤΕΙ Δυτικής Ελλάδας. Σχολή Επαγγελματιών Υγείας και Πρόνοιας. Τμήμα Νοσηλευτικής, 2016, 166 σ.

<http://repository.library.teimes.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/5332/%ce%95%ce%a0%ce%91%ce%93%ce%93%ce%95%ce%9b%ce%9c%ce%91%ce%a4%ce%99%ce%9a%ce%97%20%ce%95%ce%9e%ce%9f%ce%a5%ce%98%ce%95%ce%9d%ce%a9%ce%a3%ce%97%20%ce%9a%ce%91%ce%99%20%ce%9d%ce%9f%ce%a3%ce%97%ce%9b%ce%95%ce%a5%ce%a4%ce%99%ce%9a%ce%9f%20%ce%a0%ce%a1%ce%9f%ce%a3%ce%a9%ce%a0%ce%99%ce%9a%ce%9f.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Η επαγγελματική εξουθένωση των Ελλήνων νοσηλευτών και η σχέση της με την σωματική και ψυχική τους υγεία/Χ. Δημητριάδου.- Πειραιάς: Πανεπιστήμιο Πειραιά. Τμήμα Οικονομικής Επιστήμης, 2015.- 203 σ.

https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/bitstream/handle/unipi/8752/Dimitriadou_Chrysi.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Η επαγγελματική εξουθένωση ως συνέπεια έκθεσης στο επαγγελματικό στρες στο χώρο υγείας/Φ. Αναγνωστόπουλος, Νέα Υγεία, 2007, 55, 5

Επαγγελματικοί κίνδυνοι κατά την άσκηση της οδοντιατρικής/ Α. Μιχαηλίδου.- Αθήνα: Υγειονομική Σχολή Αθηνών, 1989.- 20 σ. (3147)

Επαγγελματικοί κίνδυνοι από φυσικούς και χημικούς παράγοντες σε προσωπικό νοσοκομείων= occupational dangers from physical and chemical factors in hospital/ Χ. Ανδρέου, Ιατρική της Εργασίας, 1991, 3(4), 207-212

Οι επαγγελματικοί κίνδυνοι της υγείας του υγειονομικού προσωπικού των νοσοκομείων: επισκόπηση της βιβλιογραφίας/ Θ. Μπάζας, Ιατρικά Χρονικά, 1983, 6(5), 455-466

Επαγγελματικός κίνδυνος στους οδοντοτεχνίτες/ Β. Βασιλειάδου (3131)

Επίδραση του άγχους στη σωματική και ψυχική υγεία των νοσηλευτών/ Σ.Ν. Μητρούση.- Σπάρτη: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Επιστημών Ανθρώπινης Κίνησης και Ποιότητας Ζωής. Τμήμα Νοσηλευτικής, 2015.- 250 σ. (Διδακτορική διατριβή)

<https://freader.ekt.gr/eadd/index.php?doc=35772&lang=el>

Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην ψυχική υγεία του νοσηλευτικού προσωπικού. Πιλοτική μελέτη/ Μ. Καλογεροπούλου, Ε. Παπαθανασοπούλου, Αρχεία Ελληνικής Ιατρικής, 2013, 30(5), 587-594

<https://www.mednet.gr/archives/2013-5/pdf/587.pdf>

Ηπατίτιδα τύπου Β: ένας επαγγελματικός κίνδυνος για τους λειτουργούς υγείας/ Π.Γ. Γκούρλας.- Αθήνα: Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, 1994.- 41 σ. (3136)

Κανόνες και μέσα πρόληψης για περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης στο οδοντιατρείο/ Ι. Τόλη, Ε. Ντόκος, Π.Γ. Γκούρλας, Ιατρική της Εργασίας, 1991, 3(2), 91-94

Καταγραφή κινδύνων και μέτρα πρόληψης σε εργαστήρια νοσοκομείων/ Ε. Σχίζα.- Αθήνα: ΕΛΙΝΥΑΕ, 1999 (4719)

Κίνδυνοι από την άσκηση του οδοντοτεχνικού επαγγέλματος/ Α. Αξιωτάκης.- Αθήνα: Υγειονομική Σχολή Αθηνών, 1993.- 9 σ. (3152)

Κίνδυνοι και μέτρα πρόληψης λοιμώξεων στο οδοντιατρείο/ Ι.Γ. Τζούτζας, Γ. Χ. Λάσκαρης.- Αθήνα: Κέντρο Ελέγχου Ειδικών Λοιμώξεων, 1994.- 24 σ. (1156)

Κίνδυνος του νοσηλευτικού προσωπικού από λοιμώδη νοσήματα, 25 σ. (3160) (Διπλωματική εργασία)

Η οικονομική κρίση και οι επιπτώσεις της στην ψυχική υγεία του ιατρονοσηλευτικού προσωπικού/ Α. Σιδηρόπουλος, Ι. Δημητριάδου, Ο. Ζαρκαλή, Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης, 2023, 16(3), 34-46
http://journal-ene.gr/wp-content/uploads/2024/02/16-3-2_3.pdf

Παράγοντες που επηρεάζουν την ποιότητα του νοσηλευτικού έργου στον χειρουργικό ασθενή/ Μ. Μαντζανάς.- Αθήνα: ΕΚΠΑ. Τμήμα Ιατρικής. Τομέας Χειρουργικός, 2022.- 205 σ.
<https://freader.ekt.gr/eadd/index.php?doc=52688&lang=el>

Ποιότητα ζωής και διατροφικές συνήθειες του νοσηλευτικού προσωπικού που εργάζεται σε τριτοβάθμιο νοσοκομείο/ Α. Παπαδοπούλου.- Αθήνα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής. Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας. Τμήμα Νοσηλευτικής, 2022.- 99 σ.
https://polynoe.lib.uniwa.gr/xmlui/bitstream/handle/11400/2948/Papadopoulou_18032.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ο ρόλος και η ανάγκη της συμβολής του νοσοκομείου της Ελευσίνας στην προστασία και προαγωγή της υγείας των εργαζομένων σε σχέση με τους επαγγελματικούς κινδύνους: σεμινάριο «Υγιεινή και ασφάλεια» (1992, 3-4 Νοεμβρίου, Αθήνα)/ Χ. Κ. Χατζής (1776)

Το σύνδρομο επαγγελματικής εξουθένωσης των νοσηλευτών (Burn out syndrome)/ Ι. Κουτελέκος, Μ. Πολυκανδριώτη, Το Βήμα του Ασκληπιού, 2007, 1
<https://www.vima-asklipiou.gr/images/upload/various/files/8585828381754378641pH1AiE3G0ZYUHZF6QQG5cK8585753064294461068.pdf>

Σύστημα διαχείρισης υγείας και ασφάλειας κατά την εργασία σε νοσοκομείο: με βάση το πρότυπο ΕΛΟΤ 1801/ Μ. Βελονάκης, Φ. Τσαλίκου.- Αθήνα: Παρισιάνος, c2005.- xiii, 362 σ.
 ISBN 960-394-295-2 (4677)

Τεχνολόγοι ιατρικών εργαστηρίων: συνθήκες εργασίας στο Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Αθηνών «Αλεξάνδρα»/ Κ. Λιτσάκης.- Αθήνα: Εθνική Σχολή Δημόσιας Υγείας, 1997.- 34 σ. (3129)

Υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας σε περιβάλλον λιτού νοσοκομείου/ Κ.Π. Κοντογιάννη. Πανεπιστήμιο Πειραιώς. Διοίκηση Υγείας, 2010.- 104 σ. (Διπλωματική εργασία)
<https://dione.lib.unipi.gr/xmlui/handle/unipi/7693>

Υγεία και ασφάλεια στους χώρους εργασίας των νοσοκομείων/ Β. Δρακόπουλος, ...[κ.ά.]- Αθήνα: ΕΛΙΝΥΑΕ, c2007.- 168 σ. ISBN 978-960-7678-78-2 (7174, 7175, 7176, 7177)

Υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας στον επιχειρησιακό χώρο του νοσοκομείου/ Θ. Καράμπαλης.- Αθήνα: ΠΑΔΑ. Σχολή Διοικητικών και Κοινωνικών Επιστημών. Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων. ΠΜΣ Διοίκηση και Διαχείριση Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας, 2022.- 112 σ. (Διπλωματική εργασία)
<https://polynoe.lib.uniwa.gr/xmlui/bitstream/handle/11400/1835/%ce%9a%ce%91%ce%a1%ce%91%ce%9c%ce%a0%ce%91%ce%9b%ce%97%ce%a3%20%ce%98%ce%a9%ce%9c%ce%91%ce%a3.2A.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Υγιεινή και ασφάλεια της εργασίας στους χώρους του νοσοκομείου: 1ο πανελλήνιο συνέδριο για τη διοίκηση τα οικονομικά και τις πολιτικές υγείας (Αθήνα, 14-17 Δεκεμβρίου 2005)/ Ελληνική Εταιρεία Ιατρικής της Εργασίας και Περιβάλλοντος; Θ. Κ. Κωνσταντινίδης (επιμ.).- 123 σ. (4727, 4728)

Ψυχικές επιπτώσεις των επαγγελματιών υγείας (Νοσηλευτών- Ιατρών) του χειρουργείου τομέα/ Σ. Μπουργαζά.- Λάρισα: ΤΕΙ, 2015.- 55σ. (Διπλωματική εργασία)
<https://ir.lib.uth.gr/xmlui/bitstream/handle/11615/53065/20793.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Ψυχική ευεξία και η σχέση της με το εργασιακό στρες. Έρευνα σε νοσηλευτικό προσωπικό/ Ε. Μουστάκα, ...[κ.ά.], Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης, 2011, 4(4), 7 σ.
http://journal-ene.gr/wp-content/uploads/2012/05/psixiki_eveksia_kai_i_sxesi_tis_me_to_ergasiako_stres.pdf

Ψυχοσωματική υγεία και εργασιακό στρες των εργαζομένων σε ελληνικά νοσοκομεία/ Α. Σ. Αντωνίου, Χ. Τζαβάρα, Νέα Υγεία, 2005, 47, 8

Ωράρια εργασίας και νυχτερινή εργασία στα νοσοκομεία/ Β. Δρακόπουλος, Νέα Υγεία, 2007, 55, 6

Β' Μέρος

Έκθεση και νόσηση Covid 19 στους επαγγελματίες υγείας

Asymptomatic and symptomatic COVID-19 infections among health care personnel before and after vaccination/ S.K. Gohil, ...[et.al.], JAMA Network Open, July 2021, 4(7), 4 p.
https://jamanetwork.com/journals/jamanetworkopen/fullarticle/2781727?utm_source=For_The_Media&utm_medium=referral&utm_campaign=ftm_links&utm_term=070821

Characteristics of healthcare workers infected with COVID-19: a cross-sectional observational study/ Z. Al Maskari, ...[et.al.], International Journal of Infectious Diseases, 2021, 102, 32-36
<https://www.ijidonline.com/action/showPdf?pii=S1201-9712%2820%2932212-8>

COVID-19: a heavy toll on health-care workers/ The Lancet.com, March 2021, 9, 226-228
<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7906726/pdf/main.pdf>

Covid-19: breakthrough Infections in Vaccinated Health Care Workers/ M. Bergwerk, ...[et.al.], The New England Journal of Medicine, July 2021, 385, 1474-1484
<https://www.nejm.org/doi/full/10.1056/NEJMoa2109072>

COVID-19: estimated 115,000 healthcare workers have died from disease, says WHO <https://www.euronews.com/2021/05/24/covid-19-estimated-115-000-health-workers-have-died-from-disease-says-who>

COVID-19: health worker death toll rises to at least 17000 as organizations call for rapid vaccine rollout/ Amnesty International, March 2021,
<https://www.amnesty.org/en/latest/press-release/2021/03/covid19-health-worker-death-toll-rises-to-at-least-17000-as-organizations-call-for-rapid-vaccine-rollout/>

COVID-19: management of staff and exposed patients or residents in health and social care settings/ UK Health Security Agency, Aug. 2021

<https://www.gov.uk/government/publications/covid-19-management-of-exposed-healthcare-workers-and-patients-in-hospital-settings/covid-19-management-of-exposed-healthcare-workers-and-patients-in-hospital-settings>

COVID-19: occupational health and safety for health workers/ WHO, ILO, Feb. 2021, 16 p.

https://hlh.who.int/docs/librariesprovider4/hlh-documents/covid-19---occupational-health-and-safety-for-health-workers.pdf?sfvrsn=581e60c6_5

COVID-19: occupational health and safety of health workers WHO/ILO interim guidance from 2 February 2021: key recommendations, resources and tools for implementation (Online seminar for Ukraine, 16 April 2021)

https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---europe/---ro-geneva/---sro-budapest/documents/genericdocument/wcms_780884.pdf

COVID-19 and healthcare workers: a systematic review and meta-analysis/ M. Gholami, ...[et.al.], International Journal of Infectious Diseases, 2021, 104, 335-346

<https://www.ijidonline.com/action/showPdf?pii=S1201-9712%2821%2900023-0>

COVID-19 cases and deaths in health care workers in Canada/ Canadian Institute for Health Information, Aug. 2021

<https://www.cihi.ca/en/covid-19-cases-and-deaths-in-health-care-workers-in-canada>

COVID-19 infections among healthcare workers and other people working in healthcare settings/ Public Health Agency of Canada, Jan. 2021, 13 p.

<https://www.canada.ca/content/dam/phac-aspc/documents/services/diseases/coronavirus-disease-covid-19/epidemiological-economic-research-data/infections-healthcare-workers-other-people-working-healthcare-settings/covid-19-infections-healthcare-settings-eng.pdf>

COVID-19 infections and deaths among nurses and other healthcare workers- updated/ Fact Sheet, Feb. 2021

<https://www.icn.ch/sites/default/files/inline-files/IND2021-Factsheet-01-UPDATED-EN.pdf>

Healthcare worker infections and deaths due to COVID-19: A survey from 37 nations and a call for WHO to post national data on their website/ H. Erdem, D.R. Lucey, International Journal of Infectious Diseases, 2021, 102, 239-241

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7598357/pdf/main.pdf>

Healthcare workers and employers: covid19 control and prevention/ United States Department of Labor <https://www.osha.gov/coronavirus/control-prevention/healthcare-workers>

Interim guidance for managing healthcare personnel with SARS-CoV-2 infection or exposure to SARS-CoV-2/ CDC, sept. 2021

<https://www.cdc.gov/covid/hcp/infection-control/guidance-risk-assesment-hcp.html>

Infection and death by COVID-19 in a cohort of healthcare workers in Mexico/ E. Robles-Perez, ...[et.al.], Scandinavian Journal of Work Environment and Health, 2021, 47(5), 349-355

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8259703/pdf/SJWEH-47-349.pdf>

Infection and mortality of healthcare workers worldwide from COVID-19: a systematic review, 2020/ S. Bandyopadhyay, ...[et.al.], BMJ Global Health, 2020, 5, 11 p.

https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/e003097.full_.pdf

Infection control, occupational and public health measures including mRNA-based vaccination against SARS-CoV-2 infections to protect healthcare workers from variants of concern: A 14-month observational study using surveillance data/ A. Yassi, ...[et.al.], PLOS One, July 2021, 14 p.

<https://journals.plos.org/plosone/article?id=10.1371/journal.pone.0254920>

Infection prevention and control and preparedness for COVID-19 in healthcare settings/ ECDC, Feb. 2021, 27 p.

https://www.ecdc.europa.eu/sites/default/files/documents/Infection-prevention-and-control-in-healthcare-settings-COVID-19_6th_update_9_Feb_2021.pdf

Investigation of Stress and Burnout Levels in Greek Nurses Working in Covid-19 Units/ Clinics/ N. Apostolidi, ...[et.al.], International Journal of Caring Sciences, 2024, 17(1), 536-543

<https://internationaljournalofcaringsciences.org/docs/51.apostolidi.pdf>

Occupational management of healthcare workers exposed to COVID-19/ C. Ochoa-Leite, ...[et.al.], Occupational Medicine, 2021, 71(8), 359-365

<https://academic.oup.com/occmed/advance-article/doi/10.1093/occmed/kqab117/6355608>

Reducing community exposure to protect health care personnel in a pandemic environment/

Mayo Clinic, Sept. 2021, 96(9), 2295-2297

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8408669/pdf/main.pdf>

Risk of COVID-19 morbidity and mortality among healthcare workers working in a Large tertiary care hospital/ M.M. Alshamrani, ...[et.al.], International Journal of Infectious Diseases, Aug. 2021, 109, 238-243

[https://www.ijidonline.com/article/S1201-9712\(21\)00564-6/fulltext](https://www.ijidonline.com/article/S1201-9712(21)00564-6/fulltext)

The role of supporting services in driving SARS-CoV-2 transmission within healthcare settings: A multicenter seroprevalence study/ A. Al-Maani, ...[et.al.], International Journal, of Infectious Diseases, June 2021, 107, 257-263

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8078034/>

SARS-CoV-2 infection among hospital workers. What about us?/ J. Cuadros-Gonzalez,

Enfermedades Infecciosas y Microbiología Clínica, 2021, 39, 317-318

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8326379/pdf/main.pdf>

Sources of healthcare workers' COVID-19 infections and related safety guidelines/ L.-M. A.H.

Oksanen, ...[et.al.], International Journal of Occupational Medicine and Environmental Health, 2021, 34 (2), 239-249

<http://ijomeh.eu/Sources-of-healthcare-workers-COVID-19-infections-and-related-safety-guidelines,132898,0,2.html>

Update Alert 6: Epidemiology of and Risk Factors for Coronavirus Infection in Health Care Workers/ R. Chou, D.I. Buckley, Annals of Internal Medicine, Nov. 2020

<https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7711654/pdf/aim-olf-L201323.pdf>

Year of Health and Care Workers 2021/ WHO

<https://www.who.int/campaigns/annual-theme/year-of-health-and-care-workers-2021>

COVID-19 και επαγγελματίες υγείας/ Θ. Καυκιά, Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης, 2020, 13(2), 2 σ. http://journal-ene.gr/wp-content/uploads/2020/12/editorial_13_2.pdf

Ανθεκτικότητα και αυτοφροντίδα νοσηλευτών στην εποχή της πανδημίας covid-19: μια πιλοτική μελέτη/ Μ. Πούρου, ...[κ.ά.], Ελληνικό Περιοδικό Νοσηλευτικής Επιστήμης, 2022, 15(4), 25-34 <http://journal-ene.gr/wp-content/uploads/2023/07/anthektikotita-autofrontida-nosilefton.pdf>

Διερεύνηση της σχέσης της επαγγελματικής εξουθένωσης των νοσηλευτών με τη διάρκεια νοσηλείας των ασθενών σε νοσοκομείο υποδοχής περιστατικών Covid-19/ Κ. Κωνσταντινίδης, Κ. Κατσαλιάκη, Ελληνικό Περιοδικό Νοσηλευτικής Επιστήμης, 2022, 15(4), 5-16 <http://journal-ene.gr/wp-content/uploads/2023/07/dierevnisi-sxesis-epaggelmatikis-eksousthensis.pdf>

Εκτίμηση κινδύνου και διαχείριση προσωπικού υπηρεσιών υγείας με πιθανή έκθεση σε επιβεβαιωμένο κρούσμα λοίμωξης COVID-19 σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας/ Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας, Υπουργείο Υγείας, Μάρτιος 2020 <https://eody.gov.gr/wp-content/uploads/2020/03/covid-19-eppag-ygeias-ektimisi-kindinou.pdf>

Οι επαγγελματίες υγείας του Ε.Σ.Υ. και πανδημία SARS-Cov-2. Επαγγελματική απόδοση και ψυχική Υγεία/ Α. Σταυροπούλου, Κ. Καραθανάση, Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης, 2023, 16(2), 5-16 <http://journal-ene.gr/wp-content/uploads/2023/09/epaggelmaties-igeias-esy.pdf>

«Οι επιπτώσεις της πανδημίας SARS-Cov-2 στην ψυχική υγεία των νοσηλευτών/ Β. Παπαβασιλείου.- Τρίπολη: Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Σχολή Επιστημών Υγείας. Τμήμα Νοσηλευτικής, 2021.- 46 σ. <https://amitos.library.uop.gr/xmlui/bitstream/handle/123456789/6840/%CE%94%CE%99%CE%A0%CE%9B%CE%A9%CE%9C%CE%91%CE%A4%CE%99%CE%9A%CE%97%20%CE%A0%CE%91%CE%A0%CE%91%CE%92%CE%91%CE%A3%CE%99%CE%9B%CE%95%CE%99%CE%9F%CE%A5%20%CE%92%CE%91%CE%A1%CE%92%CE%91%CE%A1%CE%91.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Μετατραυματικό στρες εργαζομένων στον Τομέα Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας κατά την διάρκεια Covid-19. Συγκριτική μελέτη μεταξύ κέντρων αναφοράς και μη αναφοράς/ Ε. Νάννου, ...[κ.ά.], Ελληνικό Περιοδικό της Νοσηλευτικής Επιστήμης, 2023, 16(1), 19-28 <http://journal-ene.gr/wp-content/uploads/2023/08/metatratvatiko-stress-ergazomenon.pdf>

Ποιότητα ζωής και επαγγελματική εξουθένωση ιατρονοσηλευτικού προσωπικού στην πανδημία COVID- 19. Μια αφηγηματική ανασκόπηση/ Π. Τσιτσάνη, Επιστημονικά Χρονικά, 2022, 27(1) <http://www.tzaneio.gr/wp-content/uploads/2022/08/p22-1-5.pdf>

Η Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας στην πανδημία του COVID-19 “Οδηγίες παρακολούθησης κατ’οίκον ασθενών με COVID-19”/ Ελληνική Δημοκρατία. Υπουργείο Υγείας, Απρίλιος 2021 https://www.hts.org.gr/assets/files/news/moh_homecare_covid19.pdf

Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 στο νοσηλευτικό προσωπικό της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας/ Α. Αποστολοπούλου.- Πάτρα: Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο. Σχολή Κοινωνικών Επιστημών. ΜΠΣ Διοίκηση Μονάδων Υγείας, 2021.- 108 σ. <https://apothesis.eap.gr/archive/item/92239>

Ψυχολογικές επιπτώσεις νοσηλευτικού προσωπικού κατά την περίοδο της πανδημίας covid 19/ Ε. Κόκκινου, Α. Ματθαϊάκη.- Ηράκλειο: Ελληνικό Μεσογειακό Πανεπιστήμιο. Σχολή Επιστημών Υγείας. Τμήμα Νοσηλευτικής, 2022.- 75 σ.

https://apothesis.lib.hmu.gr/bitstream/handle/20.500.12688/10451/KokkinouEleni_MatthaiakiAnna2022.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Ψυχολογική επιβάρυνση των νοσηλευτών κατά τη διάρκεια φροντίδας ασθενών με COVID - 19: Μια ποιοτική μελέτη/ Μ. Πρασιανάκη.- Αθήνα: Πανεπιστήμιο Δυτικής Αττικής, Σχολή Επιστημών Υγείας και Πρόνοιας, 2022.- 79 σ.

https://polynoe.lib.uniwa.gr/xmlui/bitstream/handle/11400/3141/Prasianaki_19027.pdf.pdf?sequence=1&isAllowed=y

ΧΡΗΣΙΜΕΣ ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΕΙΣ

(Πρόσβαση, 23/09/2024)

European Agency for Safety & Health at Work (EU-OSHA)

Health and social care sector and OSH

<https://osha.europa.eu/en/themes/health-and-social-care-sector-osh>

HEROS project: safety and health risks for healthcare workers

<https://osha.europa.eu/en/oshnews/heros-project-safety-and-health-risks-healthcare-workers>

World Health Organization (WHO)

Occupational health: health workers

<https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/occupational-health--health-workers>

Protecting, safeguarding and investing in the health and care workforce

https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA74/A74_ACONF6-en.pdf

U.S. Department of Labor

Worker Safety in Hospitals

<https://www.osha.gov/hospitals/mgmt-tools-resources>

CDC, National Institute for Occupational Safety and Health (NIOSH)

Healthcare Workers

<https://www.cdc.gov/niosh/healthcare/index.html>

Guidelines for Protecting the Safety and Health of Health Care Workers

<https://stacks.cdc.gov/view/cdc/11235>